

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

May 3rd Week 2026

- ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ/ ಎಕೋಸೈಡ್ (Ecocide)
- ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ (World Migration Report), 2026 : IOM
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)ದ ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆ: ಭಾರತ ಆತಿಥ್ಯ
- ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ
- ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ (Mizoram Ginger Mission)
- ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧ
- ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ 'ಅಗರ್‌ವುಡ್' ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಕ್ಕೆ ರಫ್ತು
- ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ಏತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಯುಎಇ (UAE) ಭೇಟಿ
- ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು
- ಮಿಯಾವಾಕಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ (Miyawaki Forest Plantation)
- ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (Advanced Medium Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆ
- 'ಅಭಯ್' (Abhay): AI ಚಾಲಿತ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ-ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಂಗ್ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ
- ಭಾರತ-ಸ್ವೀಡನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧ ಉನ್ನತೀಕರಣ
- ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದ (Indus Water Treaty)
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಭೇಟಿ
- ಭೋಜಶಾಲಾ (Bhojshala)
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ
- ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯ (Saranda Forest)
- ಎಬೋಲಾ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ (Ebola Outbreak)
- ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೀಟೋಸ್ಪಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಪಿಯರ್ ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್ (SMILE)
- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರ ನಾರ್ವೆ ಭೇಟಿ
- ಭಾರತ-ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
- ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ: CIC
- ಬೆಳ್ಳಿ (Silver)

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

MAY 3RD Week 2026

ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ/ ಎಕೋಸೈಡ್ (Ecocide)

ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗಾಜಾ, ಲೆಬನಾನ್ ಮತ್ತು ಇರಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಆರೋಪಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, "ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ" (Ecocide) ಎಂಬ ಪದವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ (Ecocide) ಬಗ್ಗೆ:

- ಮಾನವನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೀವ್ರವಾದ, ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಸರ ವಿನಾಶವನ್ನು ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪದವನ್ನು 1970 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥರ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಗಾಲ್‌ಸ್ಟನ್ (Arthur W. Galston) ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದರು.
- ಗಮನಿಸಿ: 1990 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಶದ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು 'ಅಪರಾಧ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದೇಶ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ.

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳು:

1. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಓರಿಯನ್:

- **UNFCCC (1992):** ಇದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಭೂತ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- **ಕ್ಯೋಟೋ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (Kyoto Protocol), 1997:** ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಡಿತದ ಗುರಿಗಳನ್ನು

ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು ಮತ್ತು "ಕ್ಲಿನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಸಂ" (CDM) ಹಾಗೂ "ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ"ದಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

- **ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ (Paris Agreement), 2015:** ಇದು ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ 2°C ಗಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ (ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ 1.5°C ಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಶ್ರಮ) ಇರಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ದರಿಸಲಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು' (NDCs) ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- **ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (Montreal Protocol), 1987:** "ಓರಿಯನ್ ಪದರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ" (ODS) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
 1. ಇದರ ಕಿಗಾಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು (Kigali Amendment - 2016) ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾದ ಹೈಡ್ರೋಫ್ಲೋರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳ (HFCs) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ:

- **ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಮಾವೇಶ (CBD):** ಇದು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು "ಕಾರ್ಬನ್‌ನಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ" (ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ) ಮತ್ತು "ನಗೋಯಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ"ಗಳನ್ನು (ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಸೈಟ್ಸ್ (CITES - 1973): ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ, ಅವುಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಮ್ಸರ್ ಸಮಾವೇಶ, 1971: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜೌಗು ಅಥವಾ ತೇವಭೂಮಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವೇಕಯುತ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು:

- ಬಾಸೆಲ್ ಸಮಾವೇಶ (Basel Convention), 1989: ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ರೋಟರ್‌ಡ್ಯಾಂ ಸಮಾವೇಶ, 1998: ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಸಮಾವೇಶ (Stockholm Convention), 2001: ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವ "ನಿರಂತರ ಸಾವಯವ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ" (Persistent Organic Pollutants - POPs) ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ (World Migration Report), 2026 : IOM

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು (International Organization for Migration) 'ವಿಶ್ವ ವಲಸೆ ವರದಿ 2026' ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- 1990 ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 2.9% ರಷ್ಟಿದ್ದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸಿಗರ ಪ್ರಮಾಣವು 2024 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 3.7% ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ 'ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ' (ಕಾರಿಡಾರ್) ಆಗಿ 'ಮೆಕ್ಸಿಕೋ-ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (ಯುಎಸ್) ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ' ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು 11 ಮಿಲಿಯನ್ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗಗಳು: ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ-ಇರಾನ್ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ, ಸಿರಿಯಾ-ಟರ್ಕಿ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಸೆ ಸಂಸ್ಥೆ (IOM)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಜಾಗತಿಕ ವಲಸೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಥಾಪನೆ: 1951
- ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ: ಜಿನೀವಾ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್.
- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಮಾನವೀಯ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಲಸೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ; ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತವು 2008 ರಿಂದ IOM ನ ಅಧಿಕೃತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)ದ

ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆ: ಭಾರತ ಆತಿಥ್ಯ

ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವರು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ 'ಮೊದಲ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಒಕ್ಕೂಟದ (IBCA) ಶೃಂಗಸಭೆ 2026' ರ ಅಧಿಕೃತ ಜಾಲತಾಣ ಮತ್ತು ಲಾಂಛನವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಭಾರತ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು (ವನ್ಯ ಮಾರ್ಜಾಲ) ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 95 ದೇಶಗಳ ಬಹು-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಬಹು-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.

- ಆರಂಭ: 2023 ರಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟೈಗರ್‌ನ 50 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ' ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೇಳೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು IBCA ಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.
- ಗುರಿ: ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ, ಹಿಮ ಚಿರತೆ, ಚೀತಾ, ಜಾಗ್ವಾರ್ ಮತ್ತು ಪೂಮಾ ಎಂಬ ಏಳು ಪ್ರಮುಖ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ನಿಕರಾಗುವಾ, ಈಸ್ವಾತಿನಿ, ಭಾರತ, ಸೊಮಾಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಲೈಬೀರಿಯಾ ದೇಶಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ IBCA ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು 'ಚೌಕಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (Framework Agreement) ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

7 ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಪ್ರಭೇದಗಳು	ದೈಹಿಕ ನೋಟ	IUCN ಕೆಂಪುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	CITES ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972 (ಭಾರತ)
ಹುಲಿ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಟೈಗ್ರಿಸ್)		ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN)	ಅನುಬಂಧ I	ಅನುಸೂಚಿ 1
ಸಿಂಹ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಲಿಯೋ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ I	ಅನುಸೂಚಿ 1
ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಪಾರ್ಡಸ್)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ I	ಅನುಸೂಚಿ 1

ಹಿಮ ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಉನ್ನಿಯಾ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ I	ಅನುಸೂಚಿ 1
ಚೀತಾ (ಅಸಿನೋನಿಕ್ಸ್ ಜುಬಾಟಸ್)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ I	ಅನುಸೂಚಿ 1
ಜಾಗ್ವಾರ್ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಓಂಕಾ)		ಬಹುತೇಕ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (NT)	ಅನುಬಂಧ I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
ಪೂಮಾ (ಪೂಮಾ ಕಾನ್ಸಲ್)		ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LT)	ಅನುಬಂಧ I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು 'ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಲು ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭ: 2018-19
- ಹಣಕಾಸು: ಇದು 'ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ'ಯಾಗಿದೆ.

- ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳು:
 - ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ (SSA)
 - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ (RMSA) ಮತ್ತು
 - ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ (Teacher Education - TE)
- ಉದ್ದೇಶಗಳು:
 - ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ 4 (SDG 4 - ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ), ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಶಾಲಾಪೂರ್ವ (Pre-school) ಹಂತದಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** 11.6 ಲಕ್ಷ ಶಾಲೆಗಳು, 15.6 ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳ 57 ಲಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ (Mizoram Ginger Mission) **ಆರ್ಥಿಕತೆ**

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ 'ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ'ವು (Minister for Development of North Eastern Region - MDoNER) 'ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್' ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಮಿಜೋರಾಂ ಶುಂಠಿ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಂಠಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅದರ 'ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'ಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಮಿಷನ್ ವಿಸ್ತೃತವಾದ "ಬ್ರಾಂಡ್ ನಾರ್ತ್ ಈಸ್ಟ್" (Brand North East) ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅದರದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತನ್ನು (USPs) ನೀಡುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಸಿಕ್ಕಿಂ (ಸಾವಯವ ರಾಜ್ಯ), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (ಕಿವಿ ಹಣ್ಣು), ತ್ರಿಪುರಾ (ಕ್ವೀನ್ ಅನಾನಸ್), ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ (ಕಾಫಿ) ಮತ್ತು ಮೇಘಾಲಯ (ಲಕಡಾಂಗ್ ಅರಿಶಿನ).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಸುಗ್ಗಿಯ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ 'ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ' (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಶುಂಠಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

- ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಜಿಐ (GI) ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಶುಂಠಿ ತಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

'ಶುಂಠಿ' ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸುವಾಸನೆ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಮೂಲತಃ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಯಿತು.
- **ಹವಾಮಾನ:** ಶುಂಠಿ ಕೃಷಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಭರಿತ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಹವಾಮಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- **ತಾಪಮಾನ:** 19 ರಿಂದ 28 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ನಡುವಿನ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಮಳೆ:** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 150 ರಿಂದ 250 ಸೆಂ.ಮೀ. ನಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಹಿಮ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಜಲಾವೃತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಮಣ್ಣು:** ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸಡಿಲವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಸಿದುಹೋಗುವ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು (ಲೋಮಿ) ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಜೇಡಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಮಣ್ಣು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಶುಂಠಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
 1. ಕೇರಳ, ಒಡಿಶಾ, ಮೇಘಾಲಯ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 'ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ'ದ (Directorate General of Foreign Trade - DGFT) ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚಾ, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಸಕ್ಕರೆಯ ರಫ್ತನ್ನು 2026 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30 ರವರೆಗೆ ನಿಷೇಧಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.

ಸಕ್ಕರೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು:

- ಎಲ್-ನಿನೋ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಆತಂಕಗಳು: ಮುಂಬರುವ ಸಂಭಾವ್ಯ 'ಎಲ್-ನಿನೋ' ಪ್ರಭಾವವು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಿದೆ.
- ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಯ ಅಪಾಯಗಳು: ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.
- ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶೀಯ ದಾಸ್ತಾನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು, ಅಭಾವವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಸಕ್ಕರೆ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ನಿಷೇಧದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ 'ಅಗರ್‌ವುಡ್' ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಕ್ಕೆ

ರಫ್ತು

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್‌ಗೆ (UAE) ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಮರದ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಅಗರ್‌ವುಡ್ (Agarwood) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ಊದ್" (Oud) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸೋಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾದ 'ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ' (Aquilaria) ಮತ್ತು 'ಗೈರಿನೋಪ್ಸ್' (Gyrinops) ಮರಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸೃವಿಸುವ ಸುಗಂಧಭರಿತ ರಾಳದಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಗರ್‌ವುಡ್, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಐಷಾರಾಮಿ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಧೂಪದ್ರವ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ವಿಯೆಟ್ನಾಂ, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಲಾವೋಸ್ ಮತ್ತು ಭೂತಾನ್‌ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಅನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ ಮಲಾಸೆನ್ಸಿಸ್ (Aquilaria malaccensis) ಮತ್ತು ಅಕ್ವಿಲೇರಿಯಾ ಖಾಸಿಯಾನಾ (Aquilaria khasiana) ದಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- 'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾವೇಶ'ದ (CITES) ಅನುಬಂಧ II ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಅನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ

(ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಡುವೆ, ಸಾಗರೋತ್ತರ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ('ಮೂಲದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ') ದರವನ್ನು 20% ದಿಂದ ಹಿಂದಿನ 5% ಕ್ಕೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 'ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್' ಅಥವಾ WHT ಎಂಬುದು ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.
- ಹೂಡಿಕೆದಾರ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಕಾಯುವ ಬದಲು, ಆದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರ ಕೈಸೇರುವ ಮುನ್ನವೇ ಅದರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪಾವತಿದಾರರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹೀಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ಸ್ವಾಮ್ಯಧನ (Royalties) ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರವು ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಾಪುರ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದರ ಮಹತ್ವ:

- ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ: ಈ ತೆರಿಗೆ ದರ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದೇಶಿ

ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ (FDI) ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

- ಸುಗಮ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (EoDB) ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ: ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕಂಪನಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾನುಸರಣೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇದು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳದ ಮುಕ್ತ ಚಲನೆಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ: ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನವ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಯುಎಇ (UAE) ಭೇಟಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್, ಸ್ವೀಡನ್, ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಐದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯುಎಇ (UAE) ನಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು.

ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- 'ಭಾರತೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮೀಸಲು ಸಂಸ್ಥೆ' (ISPRIL) ಮತ್ತು 'ಅಬುಧಾಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಕಂಪನಿ' (ADNOC) ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (MoU) ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
- ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ (LPG) ಪೂರೈಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾರತೀಯ ತೈಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (IOCL) ಮತ್ತು 'ಅಬುಧಾಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಕಂಪನಿ'

(ADNOC) ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ರಕ್ಷಣಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಚೌಕಟ್ಟು: ಗುಜರಾತ್‌ನ ವಾಡಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಹಡಗು ದುರಸ್ತಿ ಸಮುಚ್ಚಯ' ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (CSL) ಮತ್ತು ಡೈಡಾಕ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್ (DDW) ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ 'ಕಡಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡಲಾಚೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಲು ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಹಮತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ದೇಶಗಳು 1972 ರಲ್ಲಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. 2017 ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು 'ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯಾಗಿ (CSP) ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ: ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸರಕು ವ್ಯಾಪಾರವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 100 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ (US\$100 billion) ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ.
- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಹಕಾರ: ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO) ಮತ್ತು ಯುಎಇ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ 2016 ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯ: ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯ ವಲಸಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಯುಎಇ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗೀಯ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ 35% ರಷ್ಟಿದೆ.

- ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಭಾರತ-ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ-ಯುರೋಪ್ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್' (IMEC), I2U2 (ಭಾರತ, ಇಸ್ರೇಲ್, ಯುಎಇ, ಅಮೆರಿಕಾ) ಮತ್ತು UFI (ಯುಎಇ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಭಾರತ) ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಂತಹ ಹಲವು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ.

ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇರಾನ್ ದೇಶದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರು ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರನ್ನು "ಸುವರ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಬಂದರನ್ನು ಭಾರತವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ: ಇದು ಇರಾನ್‌ನ ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ (ಗಲ್ಫ್ ಆಫ್ ಓಮನ್) ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದ್ರ ಬಂದರಾಗಿದೆ.
- ಇದು 'ಶಾಹಿದ್ ಕಲಾಂತರಿ' ಮತ್ತು 'ಶಾಹಿದ್ ಬೆಹೇಶ್ತಿ' ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗ್ವಾದರ್ ಬಂದರಿನಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 170 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.
- ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳ: ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ 'ಹಾಜಿಗಕ್' ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಣಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ಯಾಕಿಸ್ತಾನ್, ತುರ್ಕಮೆನಿಸ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್‌ನಂತಹ ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ದೇಶಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಸಂಚಾರ ಪಥ (International North-South Transport Corridor): ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ಉತ್ತರ ಯುರೋಪ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಬಹು-ಮಾದರಿ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಾದ INSTC ಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಬಂದರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಿಯಾವಾಕಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ (Miyawaki Forest Plantation)

ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು 'ಅಸೋಲಾ-ಭಟ್ಟಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'ದಲ್ಲಿ 'ಮಿಯಾವಾಕಿ' ವಿಧಾನದಡಿ ಸಸಿ ನೆಡುವ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಿಯಾವಾಕಿ ತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಮೂಲ: ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸಸಿ ನೆಡುವ ವಿಧಾನ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. 1970 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್‌ನ ಖ್ಯಾತ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ 'ಅಕಿರಾ ಮಿಯಾವಾಕಿ' ಅವರು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
- ಸಣ್ಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಧಾನ ಇದಾಗಿದೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ: ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನೆಡುವುದನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳು 10 ಪಟ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ: ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಂಜರು ಹಾಗೂ ಕಲುಷಿತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಹಸಿರು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಈ ವಿಧಾನವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

'ಅಸೋಲಾ-ಭಟ್ಟಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'ದ ಬಗ್ಗೆ :

- ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ದಕ್ಷಿಣ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ನೆರೆಯ ಹರಿಯಾಣದ ಫರಿದಾಬಾದ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಪರ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಅರಾವಳಿ ಶ್ರೇಣಿಯ ದಕ್ಷಿಣದ ಪರ್ವತಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- 'ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972' ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು 1991 ರಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ದೆಹಲಿಯ "ಹಸಿರು ಶ್ವಾಸಕೋಶ" ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಧಾರ್ ಮರುಭೂಮಿಯ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ ತಡೆಗೋಡೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (Advanced Medium

Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆ

ರಕ್ಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ' (Advanced Medium Combat Aircraft - AMCA) ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಸುಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (AMCA) ಯೋಜನಾ

ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 'ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ' (DRDO) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ 'ವೈಮಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ' (Aeronautical Development Agency - ADA) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಳೀಯ 5ನೇ ತಲೆಮಾರಿನ 'ರೇಡಾರ್ ವಂಚಕ' (Stealth) ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಾರಾಟ ಪರಿಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

- AMCA ಯುಧ್ಧ ವಿಮಾನವು ಶತ್ರುಗಳ ರೇಡಾರ್‌ಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗದ ರೇಡಾರ್ ವಂಚಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (Stealth technology), ಅವಳಿ-ಎಂಜಿನ್‌ಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಧ್ವನಾತೀತ ವೇಗದ ನಿರಂತರ ಹಾರಾಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಸೂಪರ್ ಕ್ರೂಸ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವೈಮಾನಿಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿದೆ.

'ಅಭಯ್' (Abhay): AI ಚಾಲಿತ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಕ್ಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ'ವು (CBI) ತಾನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, "ಅಭಯ್" ಎಂಬ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಚಾಲಿತ ಸಹಾಯವಾಣಿ ರೋಬೋಟ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

'ಅಭಯ್' (Abhay) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು CBI ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇರುವ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಚಾಲಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ಮಾದರಿಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಬಂಧನ ಹಗರಣಗಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಮುಗ್ಧ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ದತ್ತಾಂಶ ಗೌಪ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಸ್ನೇಹಿ ದೃಢೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ-ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಂಗ್ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ 'ಉಪಗ್ರಹ-ಆಧಾರಿತ ಟ್ಯಾಂಗ್' ಅಳವಡಿಸಲಾದ 'ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ'ಯನ್ನು ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಿಹಿನೀರಿನ ಆಮೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯವು ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಆಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು 8 ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಾಜಿರಂಗ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಗಂಗಾ ಮೃದು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ (ನಿಲ್ಸೋನಿಯಾ ಗ್ಯಾಂಜೆಟಿಕಾ) ಬಗ್ಗೆ:

- ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು : ಇದರ ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ 'ಬಾಣದ ಮೊನಚಾದ ಆಕಾರದ' ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಇತರ ನದಿ ಆಮೆಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ಇದು ಮೀನುಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಅಕಶೇರುಕಗಳು, ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಜಲಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆವಾಸಸ್ಥಾನ: ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಸರು ತಳವಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ, ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ನೀರಿರುವ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ, ಇದು ಕೊಳಗಳು ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು.

- **ಹಂಚಿಕೆ:** ಇದು ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಸಿಂಧು, ಗಂಗಾ, ನರ್ಮದಾ, ಮಹಾನದಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದ ಉತ್ತರದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಭೇದವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರ: ಇದು ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಭಕ್ಷಕ ಜೀವಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸತ್ತ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮೂಲಕ ಜಲಮೂಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಪಾಯಗಳು: ಅಕ್ರಮ ಬೇಟೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಭೇದವು ತೀವ್ರವಾದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:
 1. ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 'ಅನುಸೂಚಿ 1' ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ.
 2. 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ'ದ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ' (En) ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
 3. ಇದನ್ನು CITES ನ 'ಅನುಬಂಧ 1' ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ-ಸ್ವೀಡನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ವೀಡನ್ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ' ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿವೆ.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ 'ರಾಯಲ್ ಆರ್ಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲಾರ್ ಸ್ಕಾರ್' ಮತ್ತು 'ಕಮಾಂಡರ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ-ಸ್ವೀಡನ್ ಸಂಬಂಧಗಳು

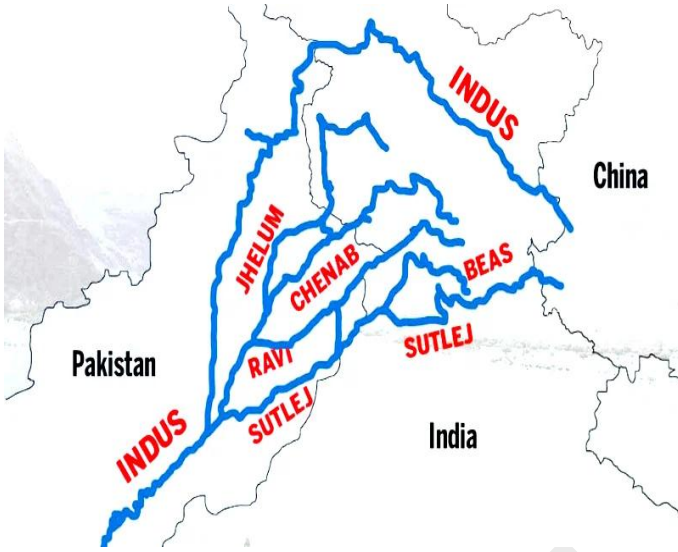
- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್ 1948 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
- 2018 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್ ಮೊದಲ 'ಇಂಡಿಯಾ-ನಾರ್ಡಿಕ್ ಶೃಂಗಸಭೆ'ಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತು. ಇದು ನಾರ್ಡಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿತು.
- 2019 ರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ (UN Climate Action Summit) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ 'ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಗ್ರೂಪ್

ಫಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಶನ್ (LeadIT) ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು.

- ಈ LeadIT ಉಪಕ್ರಮವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ-ಇಂಗಾಲದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ (Low-carbon industrial transition) ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದ (Indus Water Treaty)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ 'ಕಿಶನ್‌ಗಂಗಾ' ಮತ್ತು 'ರಾಟ್ಲೆ' ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ವಿವಾದವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ 2023 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಐದು ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ (Court of Arbitration - CoA) ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಭಾರತ ದೃಢವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ

- ಹಿನ್ನೆಲೆ: 1947 ರ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯು ಸಿಂಧೂ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿತು.
- ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿದವರು: ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (The World Bank).

- ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು: 1960 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಯೂಬ್ ಖಾನ್ ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.
- ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿ (Transboundary river): ಸಿಂಧೂ ನದಿಯು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ (47%), ಭಾರತ (39%), ಟಿಬೆಟ್ (8%) ಮತ್ತು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ (6%) ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅತಿ ಉದ್ದವಾದ ನದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳು:
 - ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ: ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳು.
 - ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ: ಕಾರಕೋರಂ ಮತ್ತು ಹರಾಮೋಶ್ ಶ್ರೇಣಿಗಳು.
 - ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ: ಸುಲೈಮಾನ್ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಥಾರ್ ಶ್ರೇಣಿಗಳು.
 - ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ: ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರ.
- ಗಮನಿಸಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ಚಂಡೀಗಢ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳು

ನದಿ	ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ	ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ
ಝೀಲಂ	ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯ ವೆರಿನಾಂಗ್ ಬಳಿಯ ಚಿಲುಮೆ	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಟ್ರಿಮ್ಮು ಬಳಿ ಚೀನಾಬ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ
ಚೀನಾಬ್	ಬಾರಾಲಾಚಾ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗ(ಪಾಸ್)ದ ಬಳಿಯ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗಾ ತೊರೆಗಳು	ಝೀಲಂ ಮತ್ತು ರಾವಿ ನದಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದ ನಂತರ ಇದು ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ರಾವಿ	ರೋಹ್ತಾಂಗ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ ಬಳಿಯ ಕುಲು ಬೆಟ್ಟಗಳು	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ರಂಗಪುರ ಬಳಿ ಚೀನಾಬ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ
ಬಿಯಾಸ್	ರೋಹ್ತಾಂಗ್ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ ಬಳಿ	ಭಾರತದ ಹರಿಕೆ ಬ್ಯಾರೇಜ್ ಬಳಿ ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ
ಸಟ್ಲೆಜ್	ಟಿಬೆಟ್‌ನ ಮಾನಸಸರೋವರ-ರಾಕ್ಷಸತಲ್ ಸರೋವರಗಳು	ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮಿಥನ್‌ಕೋಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಭಾರತದ ಕೆಲವು ನೀರು-ವೆಚ್ಚವಾಗದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇದು ಮೂರು ಪಶ್ಚಿಮದ ನದಿಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ಸಿಂಧೂ, ಚೀನಾಬ್ ಮತ್ತು ಝೀಲಂ) ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಬಳಕೆಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಇದು ಮೂರು ಪೂರ್ವದ ನದಿಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ರಾವಿ, ಬಿಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಟ್ಲೆಜ್) ಮುಕ್ತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಇದರ ಅರ್ಧವೇನೆಂದರೆ, ಶೇಕಡಾ 80% ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪಾಲು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಶೇಕಡಾ 20% ರಷ್ಟು ನೀರು ಮಾತ್ರ ಭಾರತದ ಬಳಕೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ (Annexure C and D)

ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಝೀಲಂ, ಚೀನಾಬ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ:

- ಸಿಂಧೂ ಒಪ್ಪಂದದ 'ಅನುಬಂಧ ಸಿ' ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕೃಷಿ ಬಳಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- 'ಅನುಬಂಧ ಡಿ' ಭಾರತಕ್ಕೆ 'ರನ್-ಆಫ್-ದಿ-ರಿವರ್' (Run of the river) ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ (ಅಂದರೆ, ನೀರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು).

ಶಾಶ್ವತ ಸಿಂಧೂ ಆಯೋಗ (Permanent Indus Commission)

- ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಖಾಯಂ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 'ಶಾಶ್ವತ ಸಿಂಧೂ ಆಯೋಗ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಆಯೋಗವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಭೇಟಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಣ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು "ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ" (Strategic Partnership) ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿವೆ.

ಭಾರತ-ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಸಂಬಂಧಗಳು

- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ 1947 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು, 2026 ಕ್ಕೆ ಈ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು 79 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿವೆ.

- ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ 2025 ರಲ್ಲಿ 'ಜಂಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಿತಿ'ಯನ್ನು (JTIC) ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದವು. ಇದು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ, ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇಗಳು (MSMEs) ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಹಕಾರ: ಗುಜರಾತ್‌ನ ಲೋಥಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ'ದ (NMHC) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (MoU) ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ (NMHC)ದ ಬಗ್ಗೆ

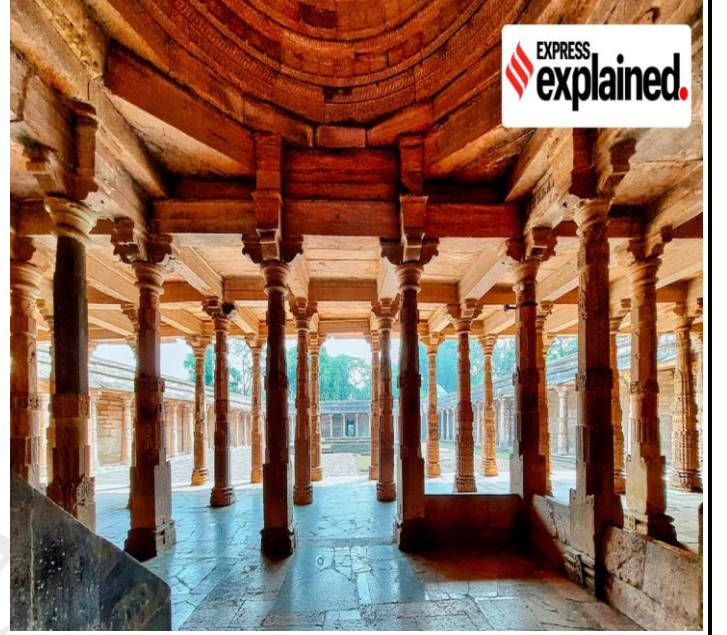

- ಭಾರತದ 4,500-ವರ್ಷಗಳ ಭವ್ಯ ಕಡಲ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಗುಜರಾತ್‌ನ ಲೋಥಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಥಳ: ಗುಜರಾತ್‌ನ ಲೋಥಾಲ್ (ಪ್ರಾಚೀನ ಸಿಂಧೂ ಕಣಿವೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು ನಗರ).
- ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ: ಸಾಗರಮಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಂದರುಗಳು, ಹಡಗು ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoPSW).
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ: 400 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಇದು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಡಲ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಲಿದೆ.

- ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ: ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ದೀಪಸ್ತಂಭ (Lighthouse) ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ಭಾರತೀಯ ಬಂದರು ರೈಲು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (IPRCL).

ಭೋಜಶಾಲಾ (Bhojshala)

ಇತಿಹಾಸ /ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಭೋಜಶಾಲಾ' ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಭೋಜಶಾಲಾ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ

- ಪರಮಾರ ರಾಜವಂಶದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಡಳಿತಗಾರನಾದ 'ರಾಜ ಭೋಜ'ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1000-1055 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಧಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭೋಜಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.
- ನಂತರ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಚನೆಯನ್ನು 'ಕಮಲ್ ಮೌಲಾ ಮಸೀದಿ'ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ

ಮಸೀದಿಯು ಇಂದಿಗೂ ಮೂಲ ಭೋಜಶಾಲೆಯ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕಂಬಗಳು, ಛಾವಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸನಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೋಷ್ಠಕಗಳು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ತುತಿಗೀತೆಗಳು, ಪರಮಾರ ರಾಜರ ಪ್ರಶಂಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನವರ್ಮ ದೇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮದನನು ಬರೆದ 'ಕರ್ಪೂರಮಂಜರಿ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ-ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯವಾಗಿದೆ.

'ಬೆಲ್ಲ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ

- ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಗುರ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಹಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ.
- ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಕಬ್ಬಿನ ರಸವನ್ನು ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಏಷ್ಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಇದನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದನೆ:

- ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಬೆಲ್ಲದ 70% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 48.5% ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ (24.1%) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ (10.5%) ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ.

ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯ (Saranda Forest) ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸಾರಂಡಾ ಆನೆಗಳ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ 'ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ'ವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಹಿಂದೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿತ್ತು. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ 'ಮರುಪರಿಶೀಲನಾ ಅರ್ಜಿ'ಯನ್ನು (Review petition) ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
- ಕಾರಣ: ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ತುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ವಾದಿಸಿದೆ.

ಸಾರಂಡಾ ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ರಾಜ್ಯದ ಜಮ್ಷೆಡ್‌ಪುರದಿಂದ ಸುಮಾರು 122 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

- ಇದು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ 'ಸಾಲ್' ವ್ಯಕ್ತಗಳ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು "ಏಳುನೂರು ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಾಡು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಛೋಟಾನಾಗ್‌ಪುರ 'ಜೈವಿಕ-ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯ'ದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೆರೆಯ ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದು, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲ: ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಹಾರುವ ಹಲ್ಲಿಗಳು' ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಆನೆಗಳ ಸಂತತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಭೇದಗಳು: ಸಾಲ್, ಮಹುವಾ ಮತ್ತು ಕುಸುಮ್.
- ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು: ಹೋ (Ho), ಮುಂಡಾ, ಉರಾವ್ (Uraon) ಮತ್ತು ಸಂತಾಲ್ ಜನಾಂಗದವರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮಹತ್ವ: ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಳವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು "ಸರ್ನಾ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪವಿತ್ರ ತೋಪುಗಳು ಈ ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಎಬೋಲಾ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ (Ebola Outbreak)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ಕಾಂಗೋ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯ' ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಬೋಲಾ ಸೋಂಕು ಹರಡಿ 80ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು (WHO) 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ'ಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಎಬೋಲಾ ವೈರಸ್ ಕಾಯಿಲೆ (EVD)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ 'ಎಬೋಲಾ ರಕ್ತಸ್ರಾವದ ಜ್ವರ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತಗಲುವ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮೊದಲು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು: ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಲ್ಲಿ 'ಗಿನಿಯಾ' ದೇಶದಲ್ಲಿ.
- ಹರಡುವಿಕೆ: ಈ ವೈರಸ್ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ಝೂನೋಟಿಕ್' (Zoonotic) ಸ್ವರೂಪದ ರೋಗ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆಶ್ರಯದಾತ: 'ಟೆರೋಪೊಡಿಡೆ' (Pteropodidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಣ್ಣು-ಬಾವಲಿಗಳು ಈ ಎಬೋಲಾ ವೈರಸ್‌ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಶ್ರಯದಾತಗಳಾಗಿವೆ.
- ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು: ಜ್ವರ, ತೀವ್ರ ಆಯಾಸ, ಸ್ನಾಯು ನೋವು, ತಲೆನೋವು ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ನೋವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಾಂತಿ, ಅತಿಸಾರ, ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ದದ್ದುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಮತ್ತು ಯಕೃತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವೈಫಲ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಚಿಕಿತ್ಸೆ: 'ಜೈರ್ ಎಬೋಲಾವೈರಸ್' (Zaire ebolavirus) ಪ್ರಭೇದದಿಂದ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ 'ಎರ್‌ವೆಬೊ ಲಸಿಕೆ' (Ervebo vaccine) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, 'ರೆಮ್‌ಡೆಸಿವಿರ್' (Remdesivir) ಔಷಧವನ್ನು ಸಹ ಎಬೋಲಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿ ಪರಿಚ್ಛಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಟೋಸ್ಪಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಪಿಯರ್

ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್ (SMILE)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ (ESA) ಮತ್ತು ಚೈನೀಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸಸ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ 'ಸ್ಮೈಲ್' (SMILE) ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಕಾಂತೀಯ ಕವಚವು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸ್ಮೈಲ್ ಮಿಷನ್ ನ ಬಗ್ಗೆ (SMILE Mission)

- **SMILE ಎಂದರೆ:** ಇದರ ಪೂರ್ಣ ರೂಪವು 'ಸೋಲಾರ್ ವಿಂಡ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೋಸ್ಫಿಯರ್ ಅಯಾನೋಸ್ಫಿಯರ್ ಲಿಂಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್' (Solar wind Magnetosphere Ionosphere Link Explorer) ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.
- **ಉಡಾವಣೆ:** ಇದು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ (ESA) ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶದ ಜಂಟಿ ಉಪಗ್ರಹ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮೇ 19, 2026 ರಂದು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ :** ಸೌರ ಮಾರುತಗಳು ಭೂಮಿಯ ಕಾಂತಗೋಳದ (Magnetosphere) ಹೊರವಲಯಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿಹೊಡೆಯುವ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇತರೆ ಜಾಗತಿಕ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮಿಷನ್ ಗಳು (Global Space Missions)

- **ಪಾರ್ಕರ್ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರೋಬ್ (NASA):** ಇದನ್ನು 2018 ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ 'ಕಾರ್ಬನ್-ಸಂಯೋಜಿತ ಉಷ್ಣ ಕವಚ'ವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನ ಕರೋನಾ ವಾತಾವರಣದ ಒಳಗೆ (6.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ) ನೇರವಾಗಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ.
- **ಸೋಲಾರ್ ಆರ್ಬಿಟರ್ (ESA & NASA):** ಸೂರ್ಯನ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು 2020 ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಾಂತಿವೃತ್ತದ ಸಮತಲದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

- **ಪಂಚ್ ಮಿಷನ್ (PUNCH Mission - NASA):** ಸೂರ್ಯನ ಕರೋನಾದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಸೌರ ಪ್ರಭಾವಲಯಕ್ಕೆ (Heliosphere) ಹಾದುಹೋಗುವ ಸೌರ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 'ಕರೋನಾ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ'ಗಳನ್ನು (Coronal mass ejections) ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರ ನಾರ್ವೆ ಭೇಟಿ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 43 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಅಂತರದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಭೇಟಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ (Green Strategic Partnership):** ಶುದ್ಧ ಇಂಧನದಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿತ್ವಾಪಕತ್ವದವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ನೀಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಿಂದ ಹಸಿರು ನೌಕಾಯಾನದವರೆಗೆ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು 'ಹಸಿರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿವೆ.
- **ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ಸೇರ್ಪಡೆ (IPOI):** ಮುಕ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ನಿಯಮ-ಆಧಾರಿತ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಭಾರತದ 'ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮ'ದ (Indo-Pacific Oceans Initiative - IPOI) ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ನಾರ್ವೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತವು 2019 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು.

- ತ್ರಿಕೋನ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು (Digital Public Infrastructure - DPI ಅಂದರೆ ಆಧಾರ್-ಯುಪಿಐ-ಕೋವಿನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ 'ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದ' ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ದರಿಸಿವೆ.
- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಮುನ್ನಡೆ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು (UNSC) ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಾಯಂ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ದೇಶವು ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ.
- ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ: ವಿದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ನಾರ್ವೆ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಗೌರವವಾದ 'ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಆಫ್ ದಿ ರಾಯಲ್ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾರ್ವೆಯ ರಾಜ ಹರಾಲ್ಡ್ V ಅವರು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾರತ-ನಾರ್ವೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಗಳು 1947 ರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಅಧಿಕೃತ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.
- 'ಭಾರತ-ನಾರ್ವೆ ಶೃಂಗಸಭೆ'ಯ ಸ್ವರೂಪವು, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂವಹನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ಈ ಮೊದಲ ಶೃಂಗಸಭೆಯು 2018 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು.
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆಯುವ ಭಾರತದ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಾರ್ವೆ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.
- ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ (ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ) ಸಂಶೋಧನೆ (Arctic/Polar Research): ಭಾರತವು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಖಾಯಂ

- ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ 'ಹಿಮಾದ್ರಿ'ಯನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ನಾರ್ವೆಯ 'ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್' ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ರುವೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ' (NCPOR) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತವು 2013 ರಿಂದ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ 'ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರ'ದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಲಯ: ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ISRO), ತನ್ನ ಐಆರ್‌ಎಸ್ (IRS) ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾರ್ವೆಯ ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಾರ್ವೆಯ ಕೆಎಸ್‌ಎಟಿ (KSAT) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ವಾಲ್ಬಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೋದ 'ಆಂಟಿನಾ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ-ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಸಿಯೋಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಇದರ ಭೌಗೋಳಿಕ-ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ-ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

- ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ: 2015 ರಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಭಾರತದ 'ಆಕ್ಟ್ ಈಸ್ಟ್' ನೀತಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದ 'ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ'ದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದ ಯಶಸ್ಸು: ಕೆ9-ವಜ್ರ (K9-Vajra) ಎಂಬ ಸ್ವಯಂ-ಚಾಲಿತ ಫಿರಂಗಿ ಬಂದೂಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಕೇವಲ 'ಖರೀದಿದಾರ-ಮಾರಾಟಗಾರ' ಎಂಬ ಹಂತದಿಂದ 'ಸಹ-ಉತ್ಪಾದನೆ'ಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿದೆ.
- ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ : ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚೀನಾ ದೇಶದ ಮೇಲಿರುವ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಒಪ್ಪಂದ: ಭಾರತದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ'ಕ್ಕೆ (ISA) ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಸವಾಲುಗಳು

- ವ್ಯಾಪಾರ ಅಸಮತೋಲನ: ಭಾರತವು ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೊರತೆಯು ಎರಡು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಆರ್ಥಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಚೀನಾ ಕುರಿತ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ: ಭಾರತವು ಚೀನಾದ ವಿರುದ್ಧ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕಠಿಣವಾದ ಹಾಗೂ ದೃಢವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾವು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚೀನಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ: CIC ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (BCCI) 2005 ರ 'ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ' (RTI)ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ"ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು 'ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ'ವು (CIC) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (CIC)ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಸ್ಥಾಪನೆ: 2005 ರ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ (RTI Act) ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು 2005 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ: ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸಿಐಸಿ (CIC) ಆಯೋಗವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (CIC)ದ ಸಂಯೋಜನೆ:

- ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು: ಈ ಆಯೋಗವು ಒಬ್ಬರು 'ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು' ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 10 'ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು' ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ: ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ 65 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ (ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ) ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ಮರುನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ನೇಮಕಾತಿ: ವಿಶೇಷ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ: ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

- 2005 ರ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗವು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತನಗೆ ಬರುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಚೇರಿಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸಂಯೋಜನೆ: ಈ ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಬ್ಬರು 'ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು' ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 10 'ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು' ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳ್ಳಿ (Silver)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಮದು ಪ್ರಮಾಣವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಮದನ್ನು "ನಿರ್ಬಂಧಿತ" (Restricted) ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ 15% ಆಮದು ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ.

'ಬೆಳ್ಳಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಹೊಳೆಯುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಲೋಹವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಹಗಳಿಗಿಂತ ಬೆಳ್ಳಿಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕತೆ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ವಾಹಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್

ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಕನೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (Automotive systems) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

- ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಹಗಳಿಗಿಂತ ಬೆಳ್ಳಿಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕತೆ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ವಾಹಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ವಿದ್ಯುನ್ಮಂಡಲದ ಫಲಕಗಳು (Circuit boards), ಕನೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (Automotive systems) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿಯ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ (crust) ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಜೆಂಟೈಟ್ ಮತ್ತು 'ಕ್ಲೋರಾರ್ಗೈರೈಟ್' (ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಹಾರ್ನ್ ಸಿಲ್ವರ್' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಅದಿರುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE), ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್- ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್ 2026 ಬೆಂಗಳೂರು

ಬ್ಯಾಚ್-4 ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ
25ನೇ ಮೇ 2026

SUBSCRIBE HERE

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ
ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (8-9 ತಿಂಗಳು)

ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -
(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)

ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ
ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು

ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ
ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ
ತರಗತಿಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ
ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ, ಆಫ್‌ಲೈನ್ & ಆನ್‌ಲೈನ್

ಆಫ್‌ಲೈನ್
ಶುಲ್ಕ:

~~₹ 60,000/-~~ **₹ 54,000/-**
incl. taxes

**10%
OFF**

Early Bird Offer

ಆನ್‌ಲೈನ್
ಶುಲ್ಕ:

~~₹ 50,000/-~~ **₹ 45,000/-**
incl. taxes

ತರಬೇತುದಾರರು

GIRIDHAR SIR
ETHICS

SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)

SHASHANK SIR
GEOGRAPHY

DHRUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)

NAVEEN SIR
HISTORY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)

PAJWAL SIR
SOCIETY

SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
HISTORY

MAMDAPUR SIR
PHYSICS

LINGARAJU SIR
ESSAY

YOGANAND SIR
AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS, 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206

ಮೇಲ್:
support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ